

tallets Standpunkt her i Salen, idet jeg nemlig ikke i mindste Maade har kunnet lade mig overbevise af den Discussion, der om disse Spørgsmaal er ført i Landstinget, saa at, naar der var Grunde for Fleertallet her ved 3die Behandling til at vedtage disse to Anmærkninger, saa foreligge disse Grunde, hente baade fra Formen og Realiteten, efter Discussionen i Landstinget i ligesaa stærk en Grad endnu. Jeg kan ikke gaae ind paa den Betragtning, som den ærebe Ordfører ogsaa søgte at flaae fast, den Betragtning nemlig, som Landstinget har søgt at gjøre gjældende, og som den ærebe Ordfører endnu stærkere, forekom det mig, søgte at gjøre gjældende her, at Ministeren ikke kunde tage imod Finantsloven med disse to Anmærkninger; dette kan jeg aldeles ikke begribe. Jeg kan ikke begribe, at nogensomhelst dyrebare Statsinteresse kan kræntes ved, at man konstituerer en enkelt Lærer et Aars Tid eller to ved en Kjøbenhavnsskole til samme Tid, som alle andre Skoler af samme Art i samme By udelukkende have private Lærere, og det er dog egentlig Realiteten, det er det Hele, der faktisk kommer ud af denne Anmærkning. Man undergraver ikke derved en Institution; thi det er dermed slet ikke sagt, at denne Anmærkning skal gjentages til næste Aar i Finantsloven, ingenlunde, og det Samme er Tilfældet med Anmærkningen ved de to Seminarier. Seminarieundervisningen kan drives særdeles vel ved begge Seminarier, fordi der muligvis — det er jo slet ikke sandsynligt — skal blive konstitueret en Lærer ved et af disse Seminarier. Disse Anmærkninger kunne imidlertid fremme et Hensigtsmæssighedshensyn. Dersom man, naar der kommer til at foreligge Lovforslag om de to Hovedspørgsmaal, som jo maae komme frem, nemlig en Omordning af det lærde Skolevæsen og Seminarievæsenet, kan blive enig om at vedtage disse Love, saa have vi i Statens Interesse, uden at krænte de Interesser, hvorfor disse Anstalter bestaae, forberedt Overgangen fra den nu bestaaende Ordning til den Ordning, som vi da skabe ved de nye Love, og derved friet Staten for en noget forøget Pensjonsbyrde. Dette har, som sagt, ikke nogen særdeles stor Betydning; men paa den anden Side troer jeg heller ikke, at man

kan stille det op som noget Forfærdeligt; og saavidt mig bekjendt, var det navnlig disse to Spørgsmaal, som man — det var forøvrigt kun et enkelt Medlem af det andet Thing — udtalte sig om, der skulde være et Indgreb i Kronens Prærogativ. Altsaa, jeg er saaledes stillet ligeoverfor disse to Anmærkninger, at jeg ikke selv stemmer for dem, men at jeg meget godt kan respectere den Anskuelse, som man gjør gjældende, hvis det Fleertal, der var ved 3die Behandling, fremdeles paa Sagens nuværende Stadium vil fastholde sit Votum.

Jeg skal, inden jeg forlader dette Punkt, blot tillade mig, for at godtgjøre, at min Opfattelse i denne Henseende er fuldstændig den samme, end hyderligere at henvise til, hvad jeg udtalte ved 3die Behandling. Hvad det Endringsforslag angaaer, der er stillet af det ærebe Medlem for Viborg Amts 5te Valgkreds (Bærtelsen), da er jeg oprindeligt Skyld i, at dette Spørgsmaal er kommet frem, men jeg erkjender ærligt, at dersom jeg havde anet, at det skulde have givet Anledning til en saa vidtløftig Debat, saa havde jeg ikke reist det, thi det er det ikke værd. Jeg meente forøvrigt, at Sagen stillede sig ganske simpelt saaledes, at man i 1852 havde knyttet den Betingelse til den største Deel af dette Beløb, at Tillæg ikke maatte gives til Embeder, der havde en større Reguleringssum, end at den med Tillæget udgjorde 600 Rd., men denne Betingelse havde man ikke knyttet til de senere bevillgede 3,000 Rd., og derved var der fremkommet et saadant Resultat, at Embeder, hvis virkelige Indtægter — ikke saaledes, som det var indbegaaet i Landstinget, at det skulde være deres Reguleringssum, thi det er noget heelt Andet, idet der er Embeder med en Reguleringssum paa 17 à 1800 Rd., der i maugt et Aar kunne have virkelige Indtægter til et Beløb af 5 à 6,000 Rd. — være 10, 12 eller 1400 Rd., have faaet Tillæg. Jeg har aldrig sagt og heller ikke meent, at Summen var fordeelt med Ufjensomsighed eller udenfor de Regler, som efter Bevillingen vare tilladte, det være langt fra, men jeg har iblandt de Embeder, der have faaet dette Tillæg, fundet ikke saa faa, som efter min Opfattelse og efter de